

Programmabegroting 2020-2023

definitief 12-11-2019

gemeente
gouda

3.4 Sociaal domein

Lasten in €
123.125.000

Baten in €
27.388.000

Percentage van totale uitgaven
45%

Waar staat het programma voor?

De groeiende verantwoordelijkheid en de (zorgen over de) omvang van de middelen voor de sociale opgaven in de stad vragen om een gerichte integrale aanpak binnen het programma sociaal domein. Wat is ieders rol in de inclusieve stad; hoe kunnen we stimuleren dat zoveel mogelijk mensen meedoen in de samenleving; hoe kunnen mensen worden gestimuleerd om hun eigen verantwoordelijkheid te nemen en gebruik te maken van hun eigen kracht; voor welke kwaliteit van zorg en ondersteuning staan we; hoe kunnen we onze dienstverlening inrichten naar de taken en opgaven in het sociaal domein; en hoe zorgen we voor normalisatie en demedicalisering; hoe zorgen we ervoor dat kinderen veilig opgroeien en doorbreken we de cirkel van opgroeien in armoede. Dit is een greep uit de vraagstukken, die in dit programma aan bod komen.

Wat wil Gouda bereiken?

Nieuw beleidskader sociaal domein 2020-2023

2020 is het jaar waarin de koers voor de komende jaren wordt vastgesteld. Er komt een nieuw integraal beleidskader sociaal domein, waarmee beleid en begroting beide ontschot zijn en op elkaar aansluiten.

Werken aan een inclusieve en tolerante stad

Een stad waarin iedereen zich thuis kan voelen en kan deelnemen aan de samenleving. Een integrale uitvoeringsorganisatie sociaal domein. Een gemeentelijke toegang en dienstverlening in het sociaal domein die optimaal aansluit bij de persoonlijke situatie, mogelijkheden en verantwoordelijkheden van de inwoners met een zorg- en ondersteuningsvraag.

Transformatie jeugdhulp

Effectievere samenwerking in de keten zodat gezinnen met complexe problemen sneller en effectiever worden geholpen. Normalisatie en demedicalisering van de zorg.

Preventie

Meedoen mogelijk maken en beschermen en bevorderen van kwaliteit van leven. Specifieke aandacht voor vroegsignalering van schulden en voorkomen problematische schulden bij jongeren.

Gewoon thuis wonen mogelijk maken

We maken (beschutte) woonvormen mogelijk met ambulante intensieve begeleiding en streven ernaar dat zoveel mogelijk kinderen veilig kunnen opgroeien in de (t)huissituatie.

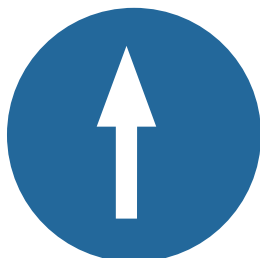
Aanpak huiselijk geweld

Vroegsignalering van huiselijk geweld en geweld duurzaam te stoppen.

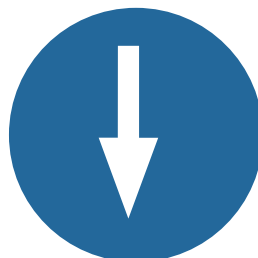
Programma 'naar een nieuwe sociale dienst'

Doel is om de dienstverlening aan cliënten duurzaam op een hoger plan te brengen, meer inwoners te laten participeren en een blijvende reductie te bewerkstelligen van minimaal 200 inwoners die langdurig afhankelijk zijn van een bijstandsuitkering.

Wat zijn de belangrijkste indicatoren

Toename % inwoners tevreden over deelname aan de samenleving

Afname jongeren met jeugdbescherming en jeugdreclassering

Structurele afname aantal langdurig bijstandsgerechtigden vanaf medio 2018

3.4.1 Doelen en prestaties

Wat wil Gouda bereiken?

De thema's waarop ingezet wordt, zijn:

- **Een inclusieve en tolerante stad;**
- **Preventie (inclusief aanpak armoede);**
- **(Thuis) wonen in de wijk;**
- **Kwaliteit van zorg en ondersteuning & samenwerking in de keten;**
- **Programma 'integrale uitvoeringsorganisatie';**
- **Aan het werk en meedoen & programma 'naar een nieuwe sociale dienst'.**

Thema: Een inclusieve en tolerante stad

Gouda is een diverse, inclusieve en tolerante stad, waarin iedereen zichzelf kan zijn binnen de rechten en plichten van burgerschap. Wanneer inwoners van Gouda elkaar allereerst zien als mede-Gouwenaar en pas daarna als een bijzondere Gouwenaar, met een bepaalde afkomst, beperking, religie, status, geaardheid, een goed idee, of bepaalde principes, zal er meer onderling begrip en verdraagzaamheid zijn.

Wat gaat de gemeente daarvoor doen?

De volgende activiteiten hebben in 2020 prioriteit:

Uitvoeringsagenda SamenLeven 2020-2022

VN Verdrag Handicap

- Mensen met een beperking voelen zich welkom in de samenleving;
- Opstellen lokale inclusie agenda.

Regenboogstad

- Vergroten van de zichtbaarheid, acceptatie en veiligheid van LHBTI-personen;
- Uitvoeren Regenboogplan.

Burgerschap / Respect

- Vergroten van kennis over de democratie en de rechten en plichten van burgerschap bij de inwoners van Gouda, en van respect en tolerantie tussen Gouwenaars onderling;
- Deelnemen aan Nationale Respect Tour; Afstemmen gastlessen PO en VO; gezamenlijke activiteit met Libertum.

Verder wordt ingezet op:

Actieplan antidiscriminatie

- Tegengaan discriminatie, waar mogelijk actief in gesprekgaan na meldingen;
- Continueren en beter zichtbaar maken van het meldpunt discriminatie.

SamenLeven in buurten

- Buurtgenoten zien elkaar allereerst als mede-Gouwenaar en daarna pas als Gouwenaar met een afkomst, religie, bepaalde principes, geaardheid, etc.
- Bijdragen aan activiteiten vanuit Veiligheid en wijken

Thema: Preventie

Meedoen op school, werk en in de samenleving mogelijk maken door versterking van de eigen kracht en het probleemoplossend vermogen, normalisatie en gerichte interventies die kwaliteit van leven beschermen en bevorderen. Specifieke aandacht voor preventie van armoede en schulden en positieve gezondheid.

Wat gaat de gemeente daarvoor doen?

De volgende activiteiten hebben in 2020 prioriteit:

Preventie en gezondheidsbeleid

Op basis van een analyse van de Goudse problematiek een top drie van gerichte interventies opstellen. Keuzes en uitgangspunten verwerken in het nieuw beleidskader Sociaal Domein. Vanuit het perspectief van positieve gezondheid stimuleren van gezondheidsbevorderende en gezondheidsbeschermende interventies in de fysieke leefomgeving (omgevingsvisie).

Preventie van schulden

Bij de aanpak van schulden is het van groot belang om een goed netwerk te hebben waardoor voor allerlei diverse vragen gerelateerd aan financiële problematiek een passende ondersteuning geboden kan worden. Om dit netwerk te versterken, wordt in 2019 het convenant Goudse Standaard getekend dat inzet op een sluitende keten voor hulp bij schulden en de verdere professionalisering van die ondersteuning.

Om preventie van schulden verder vorm te geven, worden in 2020 de volgende acties ingezet:

1. Starten met vroegsignalering van schulden via een directe benadering van inwoners waar signalen zijn betalingsachterstanden;
2. Structureel maken van de Inzet van ervaringsdeskundigen;
3. Specifieke interventies op het voorkomen van problematische schulden bij jongeren.

Jongerenwerk

Met het jongerenwerk in Gouda wordt beoogd (kwetsbare) jongeren die opvallen door overlastgevend en risicovol gedrag op positieve wijze mee te laten doen in de samenleving door hen aan te spreken op kwaliteiten, talenten en verantwoordelijkheden en grenzen te stellen. Op deze wijze hopen we een ontwikkeling richting criminaliteit te voorkomen.

In 2019 wordt het jongerenwerk geëvalueerd. Centraal staat de vraag of de wijze waarop het jongerenwerk wordt uitgevoerd past bij de behoeften, vragen en problematiek van de (risico) jeugd in Gouda en of het aansluit bij het aanbod van andere voorzieningen voor de jeugd in Gouda. Ketenpartners, gemeenteraad en gemeente worden bij de evaluatie betrokken. De uitkomst van de evaluatie wordt gebruikt voor een nieuwe aanbesteding in 2020.

Verder wordt ingezet op:

Preventieve ondersteuningsstructuur jeugd

Vormgeven van een nieuwe ondersteuningsstructuur jeugd in de wijk en om de school gericht op een effectieve samenwerking tussen jeugdpartners in de stad zoals de Brede school en de jeugdgezondheidszorg. Dit behelst onder andere de uitwerking van de toekomst van de netwerksamenwerking van het Centrum voor Jeugd en Gezin en deze vormgeven in een nieuwe opdracht aan de partners in de stad. Deze structuur wordt opgenomen in de nieuwe nota sociaal domein.

Uitvoeren armoedebelid

De raad krijgt in 2019 inzicht in de effecten van het armoedebelid. In 2018 en 2019 zijn pilots gedaan gericht op voorkomen van armoede door kinderen in staat te stellen te leren met geld om te gaan (financiële educatie) en door het bieden van laagdrempelige huiswerkbegeleiding teneinde te voorkomen dat kinderen niet mee kunnen komen op school. Conform beleid is met de armoede nota vooral ingezet op het bestrijden van de gevolgen van armoede onder kinderen. Daarnaast heeft de raad in diverse moties verzocht om een regeling of voorziening voor andere doelgroepen dan kinderen. Of daaraan invulling kan worden gegeven en zo ja op welke wijze is onderwerp van beleidsontwikkeling en politieke besluitvorming in 2020.

Aanpak laaggeletterdheid (taal, rekenen en digitale vaardigheden) en versterken Taalhuis

Gouda participeert in het programma Tel mee met Taal 2020 - 2024, dat door het Rijk wordt geïnitieerd.

Gouda is centrumgemeente voor deze arbeidsmarktregio en zet extra in om de aanpak van laaggeletterdheid te versterken, door:

- Voorkomen van laaggeletterdheid en versterken digivaardigheid onder inwoners steviger onderdeel van gemeentelijk beleid te laten zijn;
- Versterken van het netwerk en de samenwerking in het sociale domein gericht op signaleren en ondersteunen van inwoners met een beperkte vaardigheid op het gebied van lezen, schrijven, rekenen of omgaan met de computer;
- Beter rechtstreeks bereiken van de doelgroep;
- In de arbeidsmarktregio met werkgevers op te trekken voor het bereiken van laaggeletterde werknemers.

In Gouda hebben 27 partijen gezamenlijk een taalakkoord gesloten met als voornaamste punt de oprichting van het Taalhuis. Het taalakkoord loopt tot en met 2019. Voor 2020 worden nieuwe afspraken gemaakt worden als basis voor een vernieuwd Taalhuis, in lijn met het programma Tel mee met Taal.

Thema: (Thuis) wonen in de wijk

De ambitie is dat onze inwoners zo lang mogelijk thuis kunnen wonen met de juiste ondersteuning. We streven naar verschillende woonvormen met flexibele intensieve begeleiding.

Wat gaat de gemeente daarvoor doen?

De volgende activiteiten hebben in 2020 prioriteit:

Transformatie maatschappelijke zorg en Gewoon Thuis

- De transformatie van de maatschappelijke opvang en Beschermd Wonen, voor wie dat mogelijk is, naar (beschutte) woonvormen met flexibele ambulante intensieve begeleiding;
- Opstellen en uitvoeren samenwerkingsafspraken in de regio, toekomstplan zorglandschap, project innovatie in de opvang.

Gewoon Thuis Jeugd

Zoveel mogelijk kinderen veilig in een (t)huis situatie laten opgroeien. We voeren samen met de regio, aanbieders en onderwijs het plan van aanpak Gewoon Thuis Jeugd (actielijn 2 van het transformatiefonds jeugd) uit. Hiervoor zijn middelen beschikbaar uit het landelijk Transformatiefonds jeugd.

Wat gaan we doen:

- Inzet op alternatief van verblijfszorg in de thuissituatie door de innovatie van een intensief integraal ambulant team over de domeinen heen (lichtverstandelijk beperkt, ggz en jeugd en opvoedondersteuning), met inzet van het eigen netwerk;
- Een expertteam kan in vastlopende complexe zorgcasussen doorbraken forceren door het bieden van passend (maatwerk)traject met perspectief;
- Start van een project rond versterking van de pleegzorg, beschut wonen voor jongeren en zelfstandig wonen met begeleiding voor jongeren.

Verder wordt ingezet op:

Langer Thuis Wonen

- Goede ondersteuning en zorg thuis van kwetsbare ouderen. We richten ons hierbij op een passende woningvoorraad, nieuwe woonvormen, de woonomgeving en zorg en ondersteuning thuis;
- - Plan van aanpak opstellen en uitvoeren van 1 actielijn binnen dit plan van aanpak.

Inclusieve Wijk: Westergouwe

- Werken aan de inclusieve wijk Westergouwe: een wijk waar iedereen kan wonen, de woonomgeving is afgestemd op de wensen van de bewoners en een sociale gemeenschap kan ontstaan;
- Uitwerking van de drie innovatiethema's door de gebiedscoalitie.

Participatie in de Buurt 3.0

- Een infrastructuur van ondersteunende (accommodatiegebonden) voorzieningen die bijdragen aan sociale cohesie; voorkomen van sociaal isolement en ontlasting van mantelzorgers;
- De regeling Participatie in de buurt wordt herijkt en aangepast aan de huidige wensen.

Mantelzorg

- Verbeteren mantelzorgondersteuning waar mogelijk. Het gaat daarbij om individuele mantelzorgondersteuning en respijtzorg (ook voor jeugd);
- In 2020 worden de mogelijkheden voor respijtzorg uitgebreid. De wens is om meer mogelijkheden voor mantelzorgers te bieden om even vrijaf te hebben van de zorg. Het is een aanvulling op de al bestaande mogelijkheden van respijtzorg.

Thema: Kwaliteit van zorg en ondersteuning & samenwerking in de keten

Het doel is zo goed mogelijke kwaliteit van zorg en ondersteuning leveren. Dit uit zich in goed contractmanagement en het kunnen monitoren van gegevens, waardoor op aspecten van kwaliteit van zorg gestuurd kan worden.

De gemeente en de zorgaanbieders zijn niet de enige actoren in en rond het zorgdomein. De relatie met andere 'schakels in de keten', onder meer vanwege de raakvlakken tussen de Wet Langdurige Zorg (Wlz), de Zorgverzekeringswet (ZvW), de Wmo en Jeugdwet is belangrijk om te komen tot een sluitende aanpak en gezamenlijk nieuwe initiatieven te kunnen opzetten.

Wat gaat de gemeente daarvoor doen?

De volgende activiteiten hebben in 2020 prioriteit:

Jeugdigen beter beschermen als hun ontwikkeling gevaar loopt

Kinderen groeien op in een veilige omgeving, daar waar dat kan thuis. We voeren samen met de regio het plan van aanpak actielijn 5 van het transformatiefonds uit (dit wordt financieel ondersteund met middelen uit het landelijke Transformatiefonds jeugd).

Wat gaan we doen:

- De jeugdbeschermingsketen wordt verkort en er wordt effectiever en waar nodig intensiever samengewerkt in de keten zodat gezinnen sneller worden geholpen;
- Er wordt een gemeenschappelijk afwegingskader ontwikkeld om complexe problemen en (intergenerationele) patronen eerder te herkennen;
- Ouders worden eerder en intensiever betrokken, waardoor hun motivatie voor hulp groter is en er minder escalaties zijn.

Hulp is intensief wanneer nodig, integraal, op maat en snel beschikbaar. Door eerdere inzet en signalering wordt voorkomen dat kinderen de dupe worden van complexe scheidingen.

Aanpak Huiselijk Geweld

Met alle gemeenten in Hollands Midden is een Regiovisie 2019-2023 vastgesteld waarin de ambities zijn om de doelgroep eerder en beter in beeld te krijgen, geweld duurzaam te stoppen en aandacht te besteden aan specifieke doelgroepen. De

uitvoeringsplannen zijn gericht op de thema's: Meldcode, Complexe scheidingen, Ouderenmishandeling, Mensenhandel, Versterken lokale samenwerking, Kwetsbare kinderen in de jeugdbeschermingsketen, MDA++, 1Gezin1Plan en het Zorg- en Veiligheidshuis.

Invulling taakstelling

Het doel is om duurzaam binnen de financiële kaders invulling te geven aan de ambities van het sociaal domein. Hiertoe wordt een pakket aan maatregelen uitgevoerd dat gericht is op het realiseren van de in de begroting opgenomen taakstelling voor 2020 en verder.

Verder wordt ingezet op:

Transformatie jeugd GGZ

Preventie binnen de jeugd GGZ probeert zorg te normaliseren, voorkomen dan wel vroegtijdig te signaleren. Door koppeling van zorg, verwijzers en scholen kan GGZ problematiek eerder en effectiever worden aangepakt. Door uitbreiding van het product Basis GGZ kunnen er meer kinderen en jongeren geholpen worden binnen de basis GGZ.

- Inzet op laagdrempelige collectieve trainingen jeugd GGZ en gerichte normalisatie en preventie jeugd GGZ
- Verwijzingen en triage naar jeugd GGZ mee nemen binnen het programma integrale uitvoeringsorganisatie.
- Sturing op aanbieders en het zorglandschap via contractmanagement en ontwikkel afspraken met de grootste jeugd GGZ aanbieders.

Ontwikkeling zorg en veiligheidshuis

Door koppeling van de zorg en veiligheidsketen is er betere afstemming tussen deze domeinen en kan complexe casuïstiek efficiënter en effectiever worden aangepakt. In 2020 wordt het zorg en veiligheidshuis verder vormgegeven in samenwerking met de gemeenten in Hollands Midden, het Veiligheidshuis en de GGD.

Wet verplichte GGZ (Wvvgz)

De rechten van Goudse inwoners met GGZ problematiek zijn goed geborgd. In 2020 is de wet van kracht en wordt de implementatie voltooid in samenhang met overige ontwikkelingen zoals de vorming van een zorg en veiligheidshuis.

Analyse en monitoring

Structurele en adequate analyse op basis waarvan prognoses gemaakt kunnen worden en gestuurd kan worden, om zo structureel grip te houden op de omvangrijke bedragen in het sociaal domein en waar nodig tijdig beleidsmatig bij te kunnen sturen.

Contractmanagement en toezicht Wmo en Jeugd

Door gerichtere sturing op aanbieders op kwaliteit, wachtlijsten, zorglandschap en budget wordt het aanbod van zorg in Gouda en de regio verbeterd.

Thema: Programma Integrale uitvoeringsorganisatie sociaal domein

Het doel is dat inwoners de ondersteuning krijgen die past bij de soms complexe problemen op diverse levensterreinen (op maat). Daarbij streven we ernaar dat de dienstverlening naast efficiënt ook snel en toegankelijk is, zodat mensen niet het gevoel hebben dat zij in een woud aan (soms tegenstrijdige regels) zijn beland.

Uitgangspunten rondom dienstverlening in het sociaal domein en de gevolgen voor het toekomstige takenpakket van het sociaal team behoren ook tot dit programma. Het tijdspad van dit programma is afgestemd met het programma vernieuwing sociaal domein en de nieuwe sociale dienst. In alle drie de programma's wordt gewerkt aan dezelfde doelstelling.

Wat gaat de gemeente daarvoor doen?

De volgende activiteiten hebben in 2020 prioriteit:

Inrichten integrale uitvoeringsorganisatie

De gemeentelijke toegang en dienstverlening in het sociaal domein dient – binnen de gegeven kaders - optimaal aan te sluiten bij de persoonlijke situatie en mogelijkheden van de Goudse inwoner met een zorg – en ondersteuningsvraag. Afhankelijk van besluitvorming en de ingangsdatum van de nieuwe organisatie zal in 2020 de implementatie en het toewerken naar de nieuwe integrale uitvoeringsorganisatie centraal staan.

Sociaal teams

Drie teams in drie gebieden leveren basishulp (beschikkingsvrij en laagdrempelig), zorgcoördinatie, mantelzorgondersteuning, budgetbeheer, cliëntondersteuning, bemoeizorg (nog verder uit te werken) en geven informatie en advies. De teams zorgen voor advisering over maatwerk en het realiseren van vernieuwende oplossingen voor inwoners van 0 tot 100+ in samenwerking met het preventieve veld, vrijwilligers en de wijk. De huidige teams worden in 2020 verder doorontwikkeld. De intentieverklaring met de huidige coöperatie loopt af, daarom wordt in 2020 de voorbereiding opgepakt voor de periode 2021 en verder. Hierbij wordt gekeken naar de omvang van het takenpakket en de juridische constructie.

Thema: Aan het werk en meedoen & programma 'naar een nieuwe sociale dienst'

De gemeente wil met het programma "Naar een nieuwe sociale dienst" een effectieve en efficiënte dienstverlening op maat voor werkzoekenden bereiken, met de nadruk op werk. En een bestandsdaling met 200 langdurig bijstandsgerechtigden.

Het programma duurt 4 jaar, van medio 2018 tot medio 2022. Het kent drie fasen: de 'Basis op orde' brengen, 'Verbinden en Vernieuwen' en 'Integrale uitvoeringsorganisatie'. In 2020 rondt de gemeente de fase 'basis op orde' af en werkt door aan de fase 'Verbinden en Vernieuwen'.

Wat gaat de gemeente daarvoor doen?

De volgende activiteiten hebben in 2020 prioriteit:

Bijstandsgerechtigden aan het werk en effectieve en efficiënte dienstverlening op maat voor werkzoekenden

De gemeente Gouda stelt als hoge prioriteit om in 2020 een verdere reductie van het aantal bijstandsgerechtigden te realiseren. Hiermee wordt bijgedragen aan de reductie van 200 bijstandsgerechtigden gedurende de gehele coalitieperiode 2018-2022. De afdeling Werk&Participatie werkt in 2020 verder aan de volgende resultaten: een beheerorganisatie voor de bedrijfsvoering, continuïteit en opvolging van cliënten in beeld, een werkwijze voor het structureel beheren van de re-integratie instrumenten, strakke sturing op personeel en vergaande en bindende afspraken over samenwerking in de arbeidsmarktregio (Perspectief op Werk). Tevens wordt het Werkgeversservicepunt gerevitaliseerd in nauwe samenwerking met Promen, gemeenten uit de arbeidsmarktregio Midden-Holland en het UWV.

Ruimte voor experimenten

In 2020 worden twee experimenten uitgevoerd:

1. Deeltijd ondernemen met een bijstandsuitkering. In 2020 biedt de gemeente voor bijstandsgerechtigden met ondernemerspotentie de mogelijkheid om part time te ondernemen naast part time werk;
2. Bijstandsgerechtigden met een lange afstand tot de arbeidsmarkt kunnen ondernemen binnen een sociale coöperatie.

Maximale inzet voor inburgering; begeleiden bij taalverwerving, integratie en werk

De gemeente continueert de ondersteuning van statushouders, waarbij de interne- en externe werkprocessen verder worden gestroomlijnd. Er wordt nauw samengewerkt met Vluchtelingenwerk en andere maatschappelijke organisaties (sociale teams, vrijwilligersorganisaties) met als doel om de integratie van de doelgroep te bevorderen en hen zoveel mogelijk in de samenleving te laten deelnemen. Statushouders met een bijstandsuitkering krijgen maatwerkbegeleiding richting school, werk of vrijwilligerswerk.

In 2020 wordt er extra aandacht aan de taalvaardigheid besteed en in toenemende mate integraal gewerkt. In 2020 wordt geanticipeerd op de "Nieuwe Inburgeringswet" die 1 januari 2021 ingaat (met inzet van de extra middelen van het Ministerie van € 84.628).

Inzet van app

De gemeente Gouda wil in 2020 een online matchingsplatform voor werkzoekende en werkgevers invoeren. Dit is een extra instrument voor werkzoekende om sneller werk te vinden en vacatures worden sneller vervuld. Werkzoekende en werkgevers worden direct met elkaar in contact gebracht. Door middel van zelfservice, kan de werkzoekende zichzelf presenteren, zoeken naar vacatures en direct regeren. Werkgevers hebben de mogelijkheid om te zoeken naar geschikte werknemers op basis van hun talenten. Waar nodig kan de gemeente met persoonlijke dienstverlening ondersteunen.

Promen

Voor de Participatiewet (PW) dienstverlening is binnen Promen een aparte BV opgericht: ProWork. Om de PW dienstverlening vorm te geven en ook vast te leggen, is met ProWork een dienstverleningsovereenkomst (DVO) opgesteld. De looptijd van deze DVO is tot eind 2020. In 2020 wordt de DVO geëvalueerd en wordt bezien of er een nieuwe overeenkomst kan worden afgesloten.

Als grondslag van deze DVO is een productportfolio 'Modules voor Re-integratie Participatiewet' opgesteld. Hierin staan de eenheidsprijzen van de verschillende aangeboden re-integratiemodules (Diagnose, Leren Werken, Werken naar Werk, Vakvaardigheden en Proefplaatsingen) vermeld. Tevens zijn afspraken gemaakt voor diverse arbeidscontracten (Beschat Werk, Garantiebaan en Regulier contract). Jaarlijks worden er afspraken gemaakt over de minimale omvang van de af te nemen re-integratiemodules en arbeidscontracten.

Voor 2020 krijgt ProWork de opdracht om 30 mensen uit het doelgroepenregister te begeleiden naar werk (garantiebaan of regulier contract) en t/m 2020 in totaal 38 werkzoekenden op een werkplek Beschat Werk te plaatsen. Daarnaast is het doel om vanuit de PW 30 mensen uit het doelgroepenregister te begeleiden naar de reguliere arbeidsmarkt. In 2020 wordt in overleg met Prowork verkent of Prowork een prominentere rol kan vervullen in het beheer van de openbare ruimte.

Social Return

In 2020 worden 60 werkzoekenden via Social Return (SR) aan werk geholpen. De huidige aanpak wordt voortgezet en doorontwikkeld. Er wordt verder ingezet op het stimuleren van subsidierelaties om SR toe te passen. Daarnaast wordt de nadruk gelegd op sectoren met personeelstekorten passend bij de doelgroep. Tevens worden woningcorporaties

gestimuleerd en ondersteund met als doel gebruik te maken van SR-mogelijkheden. Contractpartners (zoals WMO-organisaties, Jeugdorganisaties, Beschermd Wonen) worden in 2020 extra gestimuleerd om SR in te zetten.

Broekriem

In 2020 maakt de gemeente Gouda wederom (5de jaar op rij) gebruik van de diensten van 'Stichting de Broekriem'. Deze organisatie organiseert, met behulp van tot eventmanager opgeleide vrijwilligers, gratis bijeenkomsten voor werkzoekenden. Hier worden zij geactiveerd en handvatten gegeven met als doel om versneld een geschikte baan te vinden.

3.4.2 Eigen indicatoren

Voor het monitoren van de doelstellingen van dit programma gebruikt Gouda de volgende eigen indicatoren.

Taakveld	Omschrijving	Gouda	Streefwaarde
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Inclusie: % inwoners dat tevreden is over deelname aan de samenleving	68%	Gelijk blijven of groter; bandbreedte 65-70%
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Tolerantie: % inwoners dat tevreden is met de mate van respect in de buurt	79%	Gelijk blijven of groter; bandbreedte 75-80%
6.2 Wijkteams	kinderen: % kinderen met een gezond gewicht	77%	Afname
6.2 Wijkteams	Eenzaamheid: % ouderen (65+) dat zich ernstig eenzaam voelt	12%	Afname
6.2 Wijkteams	Gebruik kindpakket: % van doelgroep dat gebruik maakt van regelingen uit het kindpakket	79%	Gelijk blijven of groter; bandbreedte 50-100%
6.2 Wijkteams	Schuldhelpverlening: % geslaagde trajecten schuldhelpverlening	n.n.t.b.	Toename
6.2 Wijkteams	Bekendheid: % inwoners dat aangeeft bekend te zijn met het sociaal team	31%	Toename
6.2 Wijkteams	Toegang: % inwoners dat aangeeft dat het sociaal team de problematiek goed begrijpt	76%	Toename
6.3 Inkomensregeling	Bijstand: afname aantal inwoners dat 2 jaar of langer een bijstandsuitkering ontvangt	177	Minimale afname 200 in 4 jaar vanaf 1 juli 2018
6.5 Arbeidsparticipatie	Sociale dienst: cijfer waardering sociale dienst	7,0	Toename
6.6 Maatwerkvoorziening	Wmo: % inwoners dat tevreden is met de kwaliteit van de ondersteuning	81%	Toename
6.6 Maatwerkvoorziening	Wmo: % inwoners die tevreden zijn met de manier waarop er geluisterd werd tijdens het (keuken)gesprek	85%	Toename
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	Kwaliteit zorg: % jeugdigen dat aangeeft goed geholpen te zijn bij vragen en problemen	80%	Toename
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	Jeugdzorg: % ambulante jeugdzorg	91%	Toename
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	Beschermd wonen: aantal cliënten in beschermd wonen	291	Afname
6.81 Ge-escaleerde zorg 18+	Veilig thuis: % meldingen Veilig Thuis waar binnen 5 werkdagen triage plaatsvindt	84,60%	Toename
6.81 Ge-escaleerde zorg 18+	Veilig thuis: % onderzoeken Veilig Thuis dat binnen 10 werkdagen is afgesloten	42,30%	Toename
7.1 Volksgezondheid	Voorzieningen: % ouderen dat tevreden is over voorzieningen in de buurt	16%	Toename

3.4.3 Wettelijk voorgeschreven indicatoren

Taakveld	Indicator	Meeteenheid	Periode	Gouda	Nederland	Streefwaarde
6. Sociaal domein	Banen (per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 tot en met 65 jaar)	per 1.000 inwoners 15-64 jaar	2018	762,5	774	Indirecte sturing op behoud of toename
6. Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie	%	2018	67,7	67,8	Monitoring Goudse waarde t.o.v. landelijke waarde
6. Sociaal domein	Personen met bijstandsuitkeringen (per dzd. inw. 18 jr en ouder)	per 1.000 inwoners 18 jaar en ouder	tweede halfjaar 2018	40,9	39	Afname
6. Sociaal domein	Aantal re-integratievoorzieningen (per dzd. inw. 15-65 jr)	per 1.000 inw. 15-65 jr	eerste halfjaar 2018	31,9	30,5	Geen doel op zich (maatwerk)
6. Sociaal domein	Cliënten met een maatwerkarrangement WMO (per dzd. inw.)	%	tweede halfjaar 2018	64	60	Geen; aantal is geen doel
6. Sociaal domein	% Kinderen in armoede	%	2015	6,44	6,58	Geen

Taakveld	Indicator	Meeteenheid	Periode	Gouda	Nederland	Streefwaarde
6. Sociaal domein	% Jeugdwerkloosheid	%	2015	2,05	1,52	Hier wordt niet op gestuurd.
6. Sociaal domein	% Jeugdcriminaliteit	%	2015	2,24	1,45	Geen
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp (in % van alle jongeren tot 18 jaar)	% van alle jongeren tot 18 jaar	tweede halfjaar 2018	16,9	10,4	Afname of gelijk
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering (in % van alle jongeren van 12 tot 23 jaar)	%	tweede halfjaar 2018	0,5	0,3	Afname of gelijk
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming (in % van alle jongeren tot 18 jaar)	%	tweede halfjaar 2018	1,4	1,1	Afname of gelijk

Tekstuele toelichting op de indicatoren.

Indicator	Toelichting
Banen (per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 tot en met 65 jaar)	Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. De indicator betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 65 jaar.
Netto arbeidsparticipatie	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.
Personen met bijstandsuitkeringen (per dzd. inw. 18 jr en ouder)	Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.
Aantal re-integratievoorzieningen (per dzd. inw. 15-65 jr)	Het aantal re-integratievoorzieningen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO (per dzd. inw.)	Aantal per 1.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeenten.
% Kinderen in armoede	Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.
% Jeugdwerkloosheid	Het percentage werkeloze jongeren (16-22 jaar).
% Jeugdcriminaliteit	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.
Jongeren met jeugdhulp (in % van alle jongeren tot 18 jaar)	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar. Jeugdhulp is de hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014). Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders.
Jongeren met jeugdreclassering (in % van alle jongeren van 12 tot 23 jaar)	Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar). Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Indien de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder het misdrijf is begaan daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij jongvolwassenen met een verstandelijke beperking, kan het jeugdstrafrecht eveneens worden toegepast op jongvolwassenen in de leeftijd 18 tot en met 22 jaar. De jongere krijgt op maat gesneden begeleiding van een jeugdreclasseringswerker om te voorkomen dat hij of zij opnieuw de fout ingaat. Jeugdreclassering kan worden opgelegd door kinderrechter of de officier van Justitie. Jeugdreclassering kan ook op initiatief van de Raad voor de Kinderbescherming in het vrijwillige kader worden opgestart. De begeleiding kan doorlopen tot de jongere 23 jaar wordt.
Jongeren met jeugdbescherming (in % van alle jongeren tot 18 jaar)	Jongeren met jeugdbescherming betreft jongeren tot 18 jaar die op enig moment in de verslagperiode een maatregel door de rechter dwingend opgelegd hebben gekregen. Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt. Dat gebeurt als een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jeugdige wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet of niet voldoende helpt. Een kind of jongere wordt dan onder toezicht gesteld of onder voogdij geplaatst. In uitzonderlijke gevallen wordt de hulp of zorg voortgezet tot de leeftijd van 23 jaar.

3.4.4 Wat gaat het kosten?

3.4.4.1 Overzicht exploitatie

Programma 4 Sociaal domein

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	2020	2021	2022	2023
Lasten	123.125	120.824	120.918	120.512
Baten	-27.388	-27.288	-28.475	-28.455
Saldo van lasten en baten	95.737	93.536	92.443	92.057
Toevoegingen aan reserves (lasten)	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	-4.400	-1.080	-1.537	0
Saldo mutaties reserves	-4.400	-1.080	-1.537	0
Resultaat	91.337	92.456	90.906	92.057

3.4.4.2 Toelichting op de exploitatie

De 2e begrotingswijziging 2019 heeft geleid tot de volgende mutaties (+ = nadeel, - = voordeel):

Taakveld (bedragen x € 1.000)	2020	2021	2022	2023
Meicirculaire 2019				
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	520	448	461	473
6.2 Wijkteams	0	0	0	0
6.3 Inkomensregelingen	-2	-2	-2	-2
6.4 Begeleide participatie	691	575	397	500
6.5 Arbeidsparticipatie	77	79	82	86
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	206	219	229	238
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	1.354	1.367	1.381	1.393
6.81 Ge-escaleerde zorg 18+	614	656	621	621
6.82 Ge-escaleerde zorg 18-	150	150	151	152
Tweede ijkmoment 2019				
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	0	11	11	11
6.2 Wijkteams	0	1	1	1
6.3 Inkomensregelingen	216	355	356	360
6.4 Begeleide participatie	0	5	5	5
6.5 Arbeidsparticipatie	0	16	16	16
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	0	8	8	8
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	0	16	16	16
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	0	6	-1.281	-1.281
6.81 Ge-escaleerde zorg 18+	0	5	5	5
6.82 Ge-escaleerde zorg 18-	0	503	503	503
Tweede ijkmoment 2019				
Overige mutaties	2.783	1.522	1.204	873
Totaal	6.607	5.941	4.163	3.977

3.4.4.3 Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld is het saldo van lasten en baten weergegeven.

Taakveld (bedragen x € 1.000)	2020	2021	2022	2023
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	7.009	6.851	7.229	6.905
6.2 Wijkteams	6.586	6.587	6.587	6.587
6.3 Inkomensregelingen	6.997	7.145	7.152	7.155
6.4 Begeleide participatie	11.017	10.506	10.410	10.213
6.5 Arbeidsparticipatie	3.597	3.399	3.468	3.577
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	2.931	2.939	2.939	2.939
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	12.375	12.368	12.390	12.399
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	18.851	17.401	15.857	15.868
6.81 Ge-escaleerde zorg 18+	20.178	20.173	20.246	20.246
6.82 Ge-escaleerde zorg 18-	3.554	3.557	3.557	3.558
7.1 Volksgezondheid	2.612	2.581	2.581	2.581
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	32	32	32	32
Totaal	95.739	93.539	92.448	92.060

3.4.4.4 Investerings

Investerings op basis van jaar gereed (bedragen x € 1.000)	2020	2021	2022	2023
Aanpassing Lekkenburg	1.605	0	0	0
Totaal	1.605	0	0	0

3.4.5 Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente. Meer informatie over de verbonden partijen is te vinden in de paragraaf verbonden partijen.

Promen

Met Promen is het 'Hoofdlijnenbesluit 2018-2025' afgesloten. Hiermee is een financiële en juridische knip ingevoerd tussen de Sociale Werkvoorziening en de BV die Participatiewet (PW) dienstverlening uitvoert.

De BV die de PW dienstverlening uitvoert (re-integratiemodules, diverse arbeidscontracten zoals 'Beschut Werk', Garantiebaan en Regulier contract) heet ProWork. Jaarlijks maakt de gemeente Gouda maatwerkafspraken met ProWork.

Voor de WSW, die wordt uitgevoerd door Promen, zal de kostprijs per WSW-fte de komende jaren stijgen. Daarnaast neemt het aantal WSW'ers af. Om te voorkomen dat de exploitatietekorten toenemen, wordt continue de formatie van leiding en staf teruggebracht en worden de bedrijfskosten verlaagd.

Beide onderdelen (Promen en ProWork) zorgen ervoor dat – buiten onverwachte wijzigingen in wet- en regelgeving - er geen grote begrotingstekorten te verwachten zijn. Voor de wetswijzigingen die mogelijk leiden tot begrotingstekorten kan in dit verband genoemd worden de CAO ontwikkelingen voor nieuw beschut werk.

Regionale Dienst Openbare Gezondheidsdienst Hollands Midden (RDOG HM)

De meest omvangrijke taak van de RDOG HM is de jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar. Het betreft o.a. over- en ondergewicht, kindermishandeling, internetgebruik en school-/ziekteverzuim/schooluitval. De RDOG HM voert werkzaamheden uit voor Veilig Thuis, het Meldpunt Zorg en Overlast, Basiszorg Kwetsbare Kinderen (BKK) en draagt zij bij aan het op gang brengen van de hulpverlening bij een huisverbod. Ook ondersteunt de RDOG HM gemeenten in de ontwikkeling van beleid voor kwetsbare burgers.

3.5 Cultuur, sport en recreatie

Lasten in €
18.228.000

Baten in €
2.634.000

Percentage van totale uitgaven
7%

Waar staat het programma voor?

Gouda is een bruisende, vitale en authentieke stad, waar de historie volop wordt beleefd. Goede voorzieningen en toonaangevende evenementen zijn cruciaal voor Gouda als aantrekkelijke stad om te wonen en werken. Mede daarom investeren we in cultuur voor al onze inwoners. Het beleid uit de nieuwe cultuurnota wordt de komende jaren uitgevoerd en de relatie tussen cultuur en het sociaal domein en tussen cultuur en economie wordt versterkt.

Bewegen en sporten brengt mensen dichterbij elkaar. Dat geldt voor jong en oud, via het sporten zelf maar ook via het verenigingsleven. In een stad met voor iedereen toegankelijke sportvoorzieningen is het goed en gezond leven. Toerisme is van wezenlijk belang voor Gouda.

Wat wil Gouda bereiken?

Cultuurnota

We geven verdere uitvoering aan de ambities zoals verwoord in de cultuurnota 'het cultureel vermogen van Gouda'.

Gouda 750 jaar

In 2022 heeft Gouda 750 jaar stadsrechten. Dit is bij uitstek een feest van en met de stad. In aanloop naar de viering van Gouda 750 vinden (culturele) evenementen plaats en zorgt de gemeente dat het erfgoed er goed bij staat.

Kaas

Via Cheese Valley wordt ingezet op samenwerking in de regio rond het thema en versterking van kaas als streekproduct. We werken verder aan de realisatie van de Cheese Experience als nieuwe Goudse attractie.

Watertoerisme en -recreatie

Gouda wil de ligging van de binnenstad aan het water zo goed mogelijk benutten in samenwerking met betrokken partijen. Koppelkansen met de inzet rond klimaatadaptatie worden benut. Waterrecreatie in het Groene Hart wordt een impuls gegeven.

Uitvoeren Programma Binnenstad

De binnenstad van Gouda is dé plek voor ontmoeting, beleving en winkelen. De gemeente organiseert dit in samenwerking met ondernemers, vastgoedeigenaren, makelaars, culturele instellingen en bewoners en heeft daarbij oog voor de inrichting van de openbare ruimte. De omgeving is schoon, heel en veilig.

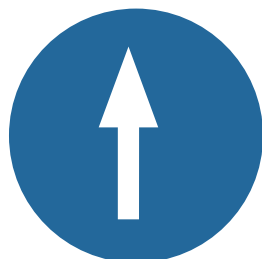
Continueren verzakelijking van de relatie met Sport.Gouda

Om de dienstverlening naar sportverenigingen en sporters te optimaliseren is het van belang de relatie met Sport.Gouda verder te verzakelijken.

Versterken samenhang tussen sport en sociaal domein

Speerpunt in het sportbeleid is en blijft het ondernemen van initiatieven op dit snijvlak.

Wat zijn de belangrijkste indicatoren?

Bijdragen uit de stad in het kader van Gouda750

Besteding bezoekers: stijgende trend

Niet-sporters conform wettelijke indicator